

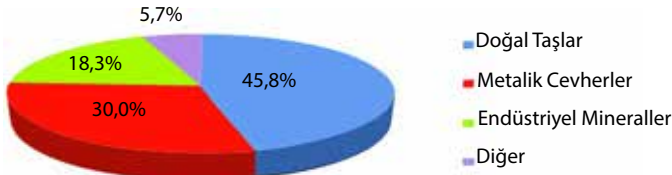
2014 Maden İhracatı Değerlendirilmesi

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)'nin açıkladığı rakamlara göre Türkiye'nin maden ürünleri toplam ihracatı 2014 yılında, önceki yıla göre %7,7 azalarak 4,6 milyar dolar oldu. 2014 maden ihracatı, 2008 krizinden bu yana sürekli artış sergileyen trendini ilk kez aşağı yöne çevirmiş oldu.

2014 yılında 157,6 milyar dolar olarak gerçekleşen ve ülkemiz toplam ihracatından %2,9 pay alan madencilik sektörü ihracatı, 2013 yılında 151,7 milyar dolar olan toplam ihracattan %3,3 pay almıştı. Böylece artan toplam ihracattan alınan pay da azalmış oldu.

2014 yılında en fazla ihraç edilen maden ürün grupları arasında doğaltaşlar 7,3 milyon ton ve 2,12 milyar dolarla ilk sırada yer alırken bu ürün grubunu, 4,5 milyon ton ve 1,39 milyar dolar ile metalik cevherler, 9 milyon ton ve 850 milyon dolarla endüstriyel mineraller, 143 bin ton ve 264 milyon dolarla ferroalyajlar ile diğer ürünlerin ihracatı takip etti.

Bu dönemde mermer-traverten ham, kabaca yontulmuş veya blok mal grubu 5,68 milyon ton ve 1,12 milyar dolarla 2014 yılında toplam maden ihracatımız içinde en fazla ihraç edilen ürün olurken, işlenmiş mermer 1,57 milyon ton ve 761,5 milyon dolarla ikinci, bakır cevherleri 428,8 bin ton ve 508,7 milyon dolarla üçüncü, krom cevherleri 2,02 milyon ton ve 450,3 milyon dolarla dördüncü, işlenmiş traverten 494,9 bin ton ve

2014 Yılı Maden İhracatının Mal Gruplarına Göre Dağılımı (%)

261,2 milyon dolarla beşinci ve çinko cevherleri 390 bin ton ve 202,2 milyon dolarla altıncı sırada yer almıştır.

Çin, Hindistan, Tayvan, Güney Kore gibi ülkelerin yer aldığı diğer Asya ülkeleri 2,17 milyar dolarla 2014 yılında maden ihracatımızın en fazla yapıldığı ülke grupları arasında ilk sırada yer alırken, bu ülkelere yönelik ihracatımızda 2013 yılının aynı dönemine göre değerinde %20,8 oranında bir azalma kaydedilmiştir. Avrupa

Birliği ülkeleri 958 milyon dolarla ikinci olup %10,6 oranında artış, Kuzey Amerika ülkeleri 485 milyon dolarla üçüncü olup %17,3 artış, yakın Orta Doğu Asya 458 milyon dolarla dördüncü olup %9,87 artış, diğer Avrupa ülkeleri 268 milyon dolarla beşinci sırada yer alıp %2,7 azalma sergilemiştir.

2014 yılında maden ihracatının gerçekleştirildiği önemli ülkeler arasında Çin 1,81 milyar dolarla ilk sırada yer alırken, bu ülkeye olan ihracatımızda bir önceki yılın aynı dönemine oranla %26,53 oranında azalma olmuştur. Çin'i 428 milyon dolar ve %10,9 artışla ABD, 142 milyon dolar ve %14,06 artışla Belçika, 133 milyon dolar ve %9,08 artışla İtalya, 130 milyon dolar ve %4,44 azalma ile Irak takip etmiştir.

Ürün Bazında İnceleme

Doğaltaşlar

2014 yılında doğaltaş ihracatımız 2013 yılına göre miktarda %12,61 değerinde de %4,21 oranında azalış kaydederek, 7,3 milyon ton karşılığı 2,128 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Dünya doğal taş ticareti potansiyelinin büyük bir kısmını oluşturan işlenmiş ürünler 2014 yılında, doğal taş ihracatımızdan yaklaşık %48,7 pay alırken, ham, kabaca yontulmuş veya blok ürünler ise %51,3 pay almıştır.

Söz konusu dönemde, Doğal taş ihracatının yapıldığı ülkelerin başında 828 milyon dolarla Çin gelmektedir. Bu ülkeye olan ihracatımızda bir önceki yılın aynı dönemine oranla %15,57 oranında azalmıştır. Çin'i 324 milyon dolarla ABD, 112 milyon dolarla Irak, 110 milyon dolarla Suudi Arabistan ve 55 milyon dolarla Hindistan izlemektedir.

Sektör ihracatı içerisinde 2014 yılında %45,9 ile en büyük payı alan mermer-traverten ham, kabaca yontulmuş veya blok ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre miktarda %13,34, değerinde de %12,9 oranında azama göstererek, 4,9 milyon ton karşılığı 977 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Mermer-traverten ham, kabaca yontulmuş veya blok ihracatının en fazla yapıldığı ülkeler arasında Çin 826 milyon dolarla (%15,58 azalma) ilk sırada yer almış, bu ülkeyi 51 milyon dolarla Hindistan (%20,8 artış) ve 19,6 milyon dolarla Tayvan (%1,96 azalma) takip etmiştir.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Toplam İhracat (x 1.000 \$)	85.774.644	105.964.665	132.027.195	102.142.612	113.685.989	134.571.338	151.860.846	151.707.002	157.622.057
Maden İhracatı (x 1.000 \$)	2.080.486	2.715.825	3.241.019	2.508.609	3.655.300	3.876.465	4.181.381	5.042.322	4.646.945
Maden İhracatının Toplam İhracatta Payı (%)	2,4	2,5	2,4	2,4	3,2	2,9	2,8	3,3	2,9

Türkiye Toplam İhracatı İle Maden İhracatının Karşılaştırılması

2014'te %37,5'lik pay ile sektör ihracatı içerisinde ikinci büyük grup işlenmiş mermer ihracatı olmuştur ve ihracat miktarda %2,28 azalma, değerinde %5,03 artış göstererek 1,53 milyon ton karşılığı 799 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu ürün grubunda ihracat sıralamasında ABD birinci (196 milyon dolar, %16,58 artış), Suudi Arabistan ikinci (101 milyon dolar, %13,54 artış) ve Irak üçüncü (92 milyon dolar, %12,06 azalma) olarak yer almaktadır.

İşlenmiş traverten ihracatımız ise 2014 yılında, 522 bin ton karşılığı 273 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu ürün ihracatında bir önceki yıl aynı dönemine göre miktarda %5,69 ve değerinde %4,88 oranında artış kaydedilmiştir. 117 milyon dolarla bu ürün grubunun en önemli pazarı durumundaki ABD ithalatını, miktarda %0,54 artış ve değerinde de %2,97 oranında azalmıştır. Söz konusu ülkeyi 31 milyon dolarla Fransa ve 17 milyon dolarla Avustralya takip etmektedir.

Bakır Cevheri

Bakır cevheri ihracatımız, 2014 yılında 2013 yılının aynı dönemine oranla miktarda %20,19 değerinde ise %27,24 oranında azalarak, 342 bin ton karşılığı 370 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bakır cevheri ihracatımızda Çin 219 milyon dolarla (%45,2 azalma) ilk sırada yer alırken, bu ülkenin ardından 64 milyon dolarla Bulgaristan (%21,17 azalma) ve 22 milyon dolarla Filipinler (%100 artış) gelmektedir.

Krom Cevheri

2014 yılında krom cevheri ihracatımız bir önceki yılın aynı dönemine göre miktarda %30,28, değerinde ise %24,01 oranında düşüş ile 1,4 milyon ton karşılığı, 342 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Krom Cevheri ihracatımızda en büyük paya sahip olan Çin'e yapılan ihracatımız miktarda %41,6 değerinde de %35,32 oranında azalarak 1,09 milyon ton karşılığı 271 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Krom cevheri ihracatımızda diğer önemli ülkeler sırasıyla İsveç, Belçika ve Umman'dır.

Çinko Cevheri

2014 yılında çinko cevheri ihracatımız, bir önceki yılın aynı dönemine göre miktarda %7,76 oranında ve değerinde %16,90 oranında artışla, 420 bin ton karşılığı 236 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Çinko cevheri ihracatımızda Belçika 104 milyon dolarla (%15,34 artış) ilk sırada yer alırken, bu ülkenin ardından 30 milyon dolarla (%34,4 azalma) Çin ve 23 milyon dolarla (%126,5 artış) İspanya gelmektedir.

Tabii Boratlar ve Konsantreleri

Tabii boratlar ve konsantreleri ihracatımız, 2014 yılında 2013 yılına oranla miktarda %14,58 değerinde de %14,79 oranında artarak 841 bin ton karşılığı 266 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Çin 118 milyon dolarla (%8,48 artış) ilk sırada, ABD 41 milyon dolarla ikinci (%32,3 artış), Tayvan 18,6 milyon dolarla (%3,38 artış) üçüncü sırada yer almışlardır.

Kurşun Cevherleri

Kurşun Cevheri ihracatımız 2014 yılında bir önceki yılın aynı dönemine göre miktarda %18,85 değerinde ise %28,45 oranında

azalış kaydederek, 103 bin ton karşılığı 142 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Sektörün en önemli pazarı durumundaki Çin'e 97 milyon dolar (%35,34 azalma), Hindistan'a 20 milyon dolar (%189 artış) ve Almanya'ya 12 milyon dolar (%51 artış) ihracat gerçekleşmiştir.

Feldspat

Feldspat ihracatımız 2014 yılında 4,6 milyon ton karşılığı 156 milyon dolar seviyesinde gerçekleşerek, 2013 yılına göre miktarda %12,69 değerinde de %9,47 oranında artış göstermiştir. İtalya, değerinde %0,26 artış ile 57,9 milyon dolar ile 2014 yılında Feldspat ihracatı gerçekleştirdiğimiz en önemli ülke olurken, İspanya'ya 26,9 milyon dolar (%15,3 artış), Rusya Federasyonu'na 14,7 milyon dolar (%4,45 artış) değerinde feldspat ihracatı yapılmıştır.

Ferrokrom

Ferrokrom ihracatımız 2014 yılında, bir önceki yılın aynı dönemine göre miktarda %1,9 oranında azalma ve değerinde de %12,08 oranında artışla 102 bin ton karşılığı 151 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Hollanda 49 milyon dolar (%41 artış), ABD 35 milyon dolar (%8,9 artış), İtalya 13 milyon dolar (%40 artış) ile ferrokrom ihracatımızın yapıldığı önde gelen ülkeler olurken İsveç, Belçika ve Japonya diğer önemli pazarlarımız olmuştur.

Manyezit

Manyezit ihracatımız 2014 yılında miktarda %1,01 artış değerinde ise %2,32 oranında azalış kaydederek, 303 bin ton karşılığı 101 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Sektörün en önemli pazarı durumundaki Avusturya'ya 44 milyon dolar (%16,2 azalış), Almanya'ya 11,5 milyon dolar (%9,6 artış) ve İrlanda'ya 7,5 milyon dolar (%22,4 artış) ihracat gerçekleşmiştir.

Alçı Taşı, Alçılar

2014 yılında alçı taşı ihracatımız, bir önceki yıla göre miktarda %7,23, değerinde ise %11,90 oranında azalışla, 847 bin ton karşılığı 71,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya Federasyonu 20,5 milyon dolar (%20,72 azalma), Nijerya 8,9 milyon dolar (%24 artış), Mersin Serbest Bölge 8,5 milyon dolar (%21,5 azalma) alçı taşı ihracatımızın yapıldığı önde gelen ülke ve bölgeler olmuştur.

Kuars, Kuvarsit

2014 yılında kuvars kuvarsit ihracatımız bir önceki yıla göre miktarda %18,06 değerinde de %20,24 oranında artışla, 465 bin ton karşılığı 62,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İsrail 21,2 milyon dolar (%25,9 artış), İspanya 9,6 milyon dolar (%0,7 azalış), Vietnam 6,6 milyon dolar (%173 artış) kuvars kuvarsit ihracatımızın yapıldığı önde gelen ülkeler olmuştur. ■

Kaynaklar

1. İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
2. www.immib.org.tr
3. Türkiye İhracatçılar Meclisi www.tim.org.tr